

Crimson Tide

Í gjárkvöldið frumframsýndi Havnar Bio spenningsfilmin »Crimson Tide« við Gene Hackman. Hetta er ein filmur, sum snýr seg um tíðina eftir at kalda kríggj var av, ella dagin í dag. Hóast spenningurin millum eystur og vestur er linkaður finnst evstadsavápnini enn og tað óhugsandi gerst veruleiki. Hetta hendir í kavbátum langt niðri á djúpum vatni umboð á einum amerikanskum kavbáti. Umboð á kavbátinum skulu teir ikki bert stríðast móti hótani frá figgindanum uttanfyri bátin.

Gongdin í filminum er hendan. Ein víðgongd russisk fjóðskaparræsla tekur ein russiska stóð við kjarnorkuvápn. Hendan hending er neistin til størstu kreppuna millum stórveldini síðan Kubakreppuna.

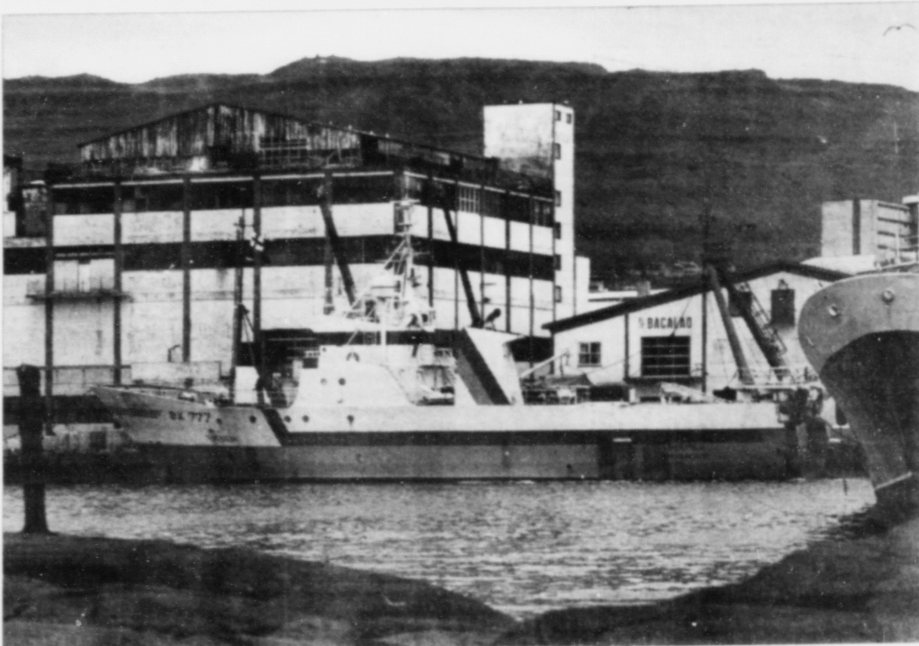
Amerikanski kjarnorkukavbáturin USS Alabama setir kós móti Russlandi og umboð á honum er nøgmikið av kjarnorkuvápn til at byrja triðja heimsbardaga. Meðan kreppan herjar, hendir tað heilt óhugsandi, at USS Alabama fær boð um at senda kjarnorkuraketir móti Russlandi.

Hesi boð elva til stríð millum skiparan Frank Ramsey (Gene Hackman) og tann vituga stýrimannin Ron Hunter. (Denzel Washington). Ramsey er av tí gamla skúlanum. Hann er harðrenður. Hann er maðurin, ið heldur, at tað var í finasta lagi, at amerikanarar tveittu kjarnorkubumbur yvir japanskar býir undir seinna heimsbardaga. Hann er eisini av tí áskoðan, at tað ræður um at verða fyrstur at tveita bumburnar, áðrenn figgindin finnur uppá tað sama. Stýrimaðurin Hunter er meira vitugur og hugsar nærri um tað hann tekst við. Hann heldur, at veruligi figgindin í kjarnorkueldini er sjálvt kríggj, tí skal ein royna at sleppa undan at nýta kjarnorkuvápn, kosta hvat tað vil.

Stóðan gerst uppafur spentari, tá teir fáa eina nýggja boð, samstundis, sum kavbáturin verður álopin av einum russiskum. Teir verða noyddir at kava so djúpt, at teir ikki fáa øll boðini frá amerikansku herleiðsluni. Hunter stríðist fyri kavbáturin skal fara uppafur at vita hvat havt herleiðslan vil. Kanska er talan um ein kontraord. Men Ramsey vil heldur senda kjarnorkuraketir móti russum og ongín skal stóða honum, minst av øllum hansara egni stýrimaður.

Blindastovnur Føroya

hefur opið mánadag-fríggjadag kl. 9-16.
Telefonir: 18222 og 19288.

ES-nevndin roknar við, at føroyskur limaskapur merkir, at ES-skip fara at fáa somu rættindi, sum tey hava í dag

Um vit fara uppí ES:

Vit fáa ongi varandi fiskiundantøk

Norðmenn finga samráðst seg til at undantøkini skuldu vara í trý ár. Eftir tað kundi ES við kvalifiseraðum meiriluta broyta fiskivinnupolitisku meginreglurnar

Limaskapur við undantøkum, merkir bert undantøk í eina avmarkaða tíð. Tá hendan tíð er umliðin, kann ES við kvalifiseraðum meiriluta seta undantøkini úr gildi og seta felagsreglurnar í verk.

Ti merkir føroyskur limaskapur í ES, at vit fyrr ella seinni mugu laga okkum eftir fiskivinnupolitikkinn um hjá ES.

Norsku royndirnar vísa samanumtikið, at um ætlanin er at fara upp í ES, er torført at fáa undantøk frá fiskivinnupolitisku megin-

reglunum hjá ES. Norðmenn finga undantøk, men hesi undantøk skuldu bert galda í mesta lagi trý ár. Norski upptøkussáttmálin gav ikki jurisdiska trygd fyri, at kvotupartarnir í upptøkussáttmálanum fóru at vera permanentir. ES kundi við kvalifiseraðum meiriluta broyta ella seta teir úr gildi, sigur ES-nevndin álítt um um gagnligastu marknaðaratgongd til ES.

ES-skip

Utgangsstøðið í lógarverkinum hjá ES viðvíkj-

andi veiðurættindum er, at munur ikki skal gerast á ES-borgarum við stóði í fjóðskapi. Tað var hendan meginregla og óttin fyri, at ES ótálmað fór at leggja á grunnarnar, sum var ein av orsökunum til, at lótingið í 1974 samtykti at boða donsku stjórnini frá, at danski limaskapurin ikki skuldi fevna um Føroyar. Men spurningurin er, um somu grundgevingar galda í dag.

Um Føroyar gerast ein partur av felags fiskivinnupolitikkinn um í ES, bendir

nógv á, at veiðurættindini hjá øðrum ES-skipum í føroyskum sjógvi verða grundað á søgulig veiðutól, t.d. fiskiskapurin tey seinastu fimm ella tiggju árin, saman við serstøðu okkara sum fiskivinnutjóð. Veiðurættindini hjá ES-skipum í føroyskum sjógvi verða tí helst á leið tey somu, sum hava verið ásett í fiskiveiðuavtalam tey seinnu árin, sigur nevndin í álíttinum.

jústinus

Ikki rætt at víðka fiskimarkið

Í Noreg eru meriluti í stórtínginum fyrir at víðka fiskimarkið frá 200 fjórðingum út til 250 fjórðingar. Hetta er serliga kornið fram, aftaná at ein floti av henteikaskipum er farin at fiska tosk í Smøguni, ein altjóða leið í Barentshavinum. Við 250 fjórðingamarkið vildi hendan leið verið býtt millum

Noreg og Russland. Men Hákon Hoel, lærari við lærda háskúlan í Tromsø heldur ikki, at tað er rætt at víðka fiskimarkið.

— Eitt slíkt krav vildi ikki verið góðkent fólkarættliga. Omaná hetta vil útflytan av fiskimarkinum órógva arbeiðið, at fáa tamarhald á fiskiveiðuni í

altjóða sjógvi, sum júst er víðtikið í ST.

— Trupulleikin er, at flyta vit fiskimarkið út, so fer hetta at vekja stóran illvilja hjá fjarfiskitjóðunum og tá fara teir ikki at virða ST-samtyktina um fiskiskap í altjóða sjógvi, sigur Hákon Hoel.

— Kanada hevur í einstøkum førum tikið skip,

sum hava veitt av einum hótum fiskastovni uttanfyri 200 fjórðinga markið. Skal Noreg flyta markið út, so kann hetta bert verjast sum ein neyðloysn, um einki spyrst burtúrur royndunum hjá ST at fáa tamarhald á fiskiveiðuni í altjóða sjógvi.

jústinus